

Ramkvilla skolas, förskoleklass och Ramkvilla fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2017-2018

Vetlanda – här växer människor och företag

Plan mot diskriminering och kränkande behandling för Ramkvilla skola, förskoleklass och Ramkvilla fritidshem

enligt diskrimineringslagen tillika årlig plan mot
kränkande behandling, enligt 6 kap. skollagen,

se lagsstiftningen sist i detta dokument

Det demokratiska värdet skall utgöra grunden för all verksamhet i förskolan, skolan och fritidshemmet. All planering och alla aktiviteter skall genomsyras av ett gemensamt förhållningssätt som präglas av respekt, solidaritet och tolerans. Alla barn och ungdomar i förskola, skola och fritidshem ska behandlas likvärdigt. Alla ska ha samma möjligheter och rättigheter att fullgöra sin skolgång

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Grundskola, förskoleklass och fritidshem

Ansvariga för planen

Rektor

Vår vision

På vår skola är alla trygga och visar respekt för varandra.

Planen gäller från

2017-06-16

Planen gäller till

2018-06-20

Elevernas delaktighet

Eleverna görs delaktiga genom information och diskussion på klassråd, elevråd, fritidsråd, elevutbildning, kartläggning av otrygga platser, enkät omkring Fritidshemmet och klassens kvalitetsrapport.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare görs delaktiga genom information och samtal på föräldramöten samt vid utvecklingssamtal. Planen finns i V-klass fullt tillgänglig för föräldrar under hela året. En enkät omkring trygghet läggs upp i V-klass till vårdnadshavarna i april och en enkät omkring Fritidshemmet under hösten.

Personalens delaktighet

Personal görs delaktiga genom information och diskussion i arbetslag och vid arbetsplatsträffar.

Förankring av planen

Målen i planen mot kränkande behandling och diskriminering tas upp vid tre tillfällen per termin. Trygghetsgruppen lyfter planen med eleverna i början av höstterminen och i samband med elevutbildningen. Rektor har vid nyanställning av personal en genomgång av planen.

Trygghetsgruppen bestående av Madelene Johansson, Annelie Ekstrand och Kajsa Andersson träffas en gång i månaden.

Den finns i V-klass.

Hur utvärdering sker

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Planen har utvärderats genom kartläggning bland eleverna av otrygga platser, analys i klasserna och i arbetslaget av klassens kvalitetsrapport. Analys i arbetslaget av enkät till vårdnadshavare omkring trygghet och enkät till vårdnadshavare och elever omkring fritidshemmet samt analys av trygghetsärenden har genomförts.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Elever, vårdnadshavare, arbetslagen och rektor.

Resultat av utvärderingen

De yngre barnen uttrycker oro för att få snöbollar på sig, påkörning på kullen och oro för halka vintertid. De uttrycker också rädsla för en elev.

Både de yngre och äldre tar upp att det till och från har varit otryggt på bussen till skolan. De äldre barnen tar upp att de tycker att det är obehagligt att man kan se in i omklädningsrummen om dörren öppnas.

I en av klasserna lyfter eleverna fram att arbetsron kan bli bättre.

Resultatet i fritidsenkäten var övervägande positivt.

Sammanfattning av klassens kvalitetsrapport

Överlag är resultatet positivt. Eleverna i 1-3 uttrycker att det är mindre roligt att skriva. När pedagogerna lyfte det till diskussion framkom det att eleverna hade önskemål om att få skriva egna påhittade berättelser. Sådana övningar har genomförts vid flera tillfällen under vårterminen.

I en av grupperna uttrycker eleverna att arbetsron kan bli bättre.

Vidare har vi högre siffror än föregående år på frågeställningen om att använda digitala verktyg.

Sammanfattning av föräldraenkät

Vi prövade i år att lägga enkäten på webben. Vi skrev i veckobrev och på hemsidan om den. Enkäten fanns tillgänglig under ca tre veckor. Svarsfrekvensen var 32 %. Det är därför svårt att dra några egentliga slutsatser av resultatet. I kommentarer ser vi att miljön periodvis har upplevts som otrygg.

De flesta föräldrar vet nu var de hittar information om vårt trygghetsarbete (Likabehandlingsplanen).

Analys av trygghetsärenden under året

Ett ärende har anmälts som kränkning till huvudman. Ärendet är avslutat.

13 ärenden har anmälts som skada och tillbud under läsåret. En omorganisering av personal och lokaler skedde under vårterminen och sedan har tryggheten upplevts som ökad.

Uppföljning av åtgärder läsåret 16/17 för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Mål 1

Skolan och skolgården upplevs som trygg av alla elever.

Målluppfyllelse:

I perioder har skolgården varit en trygg plats. Eleverna är emellertid inte rädda för att få bollar på sig längre.

Under hösten ordnades rastaktivitet två gånger i veckan av en vuxen. Fram till mars under vårterminen ordnade de äldre eleverna rastaktiviteter, men de upplevde sedan att intresset från de yngre eleverna avtog. Under många raster har i stort sett alla elever på skolan lekt tillsammans (t ex kull, spelat kula).

Mål 2

Arbetsron upplevs som god i alla grupper.

Målluppfyllelse:

I den gruppen där eleverna förra året uttryckte att arbetsron kan bli bättre, har de flesta upplevt att den varit så under senare delen av vårterminen. Pedagogerna har arbetat för att ha gemensamma rutiner för uppstart och avslut och kontinuerligt påmint om att ge varandra arbetsro.

Mobiltelefoner har lämnats in innan skoldagen börjar och återlämnats vid skoldagens slut. Detta har bidragit till en ökad arbetsro, tänker pedagogerna.

Mål 3

All personal är överens om och kan rutinerna för hantering av konflikter och hur de ska dokumenteras.

Målluppfyllelse:

Målet är nått, men behöver stå kvar då det är många nya i personalen under kommande läsår.

Mål 4

Alla vårdnadshavare känner till att vi har en Likabehandlingsplan, var man kan läsa den och huvuddragen av innehållet i den.

Måluppfyllelse:

De flesta vårdnadshavare känner nu till detta.

Åtgärder läsåret 17/18 för att förebygga och förhindra trakasserier och kränkande behandling

Mål 1

Skolan och skolgården upplevs som trygg av alla elever.

Motivering av mål:

Enligt kartläggningen av otrygga platser är inte skolan en trygg plats för alla. Vi anser att trygghet är en grundförutsättning för lärande.

Uppföljning:

Kartläggning av otrygga platser.

Åtgärd:

Vuxen finns ute under alla tider när elever är ute.

Rastaktivitet ordnas av vuxen minst en gång i veckan.

Aktiviteter i tvärgrupper anordnas vid minst tre tillfällen under året.

Fortsatt arbete i alla grupper utifrån utbildningen "Alla ska trivas" mot mobbning och annan kränkande behandling.

Värdegrundsarbete genomförs i en av grupperna under ca 1,5 månad under ht, där klasslärare, specialpedagog och kuratorn är delaktig.

Ansvarig:

All pedagogisk personal

Mål 2

Arbetsron upplevs som god i alla grupper.

Motivering av mål:

I klassens kvalitetsrapport framkom att arbetsron kan bli bättre i en av grupperna.

Åtgärd:

Mobiltelefoner lämnas in innan skoldagen börjar och återlämnas vid skoldagens slut.

Pedagogerna har gemensamma rutiner för lektionsstart och slut.

Ett värdegrundsarbete genomförs i denna grupp under hösten med arbete i smågrupper ledda av vuxna. Klasslärare, specialpedagog och kurator, leder grupperna.

När det gäller **religion eller annan trosuppfattning** var målet: Eleverna vet att det är religionsfrihet i Sverige och vad det innebär.

Undervisningen har vi anpassat efter ålder och samtalat omkring likheter och skillnader mellan religionerna och förklarat vad religionsfrihet innebär.

Målet är till viss del uppnått.

När det gäller **funktionsnedsättning var målen:**

Alla elever som är i behov av alternativa verktyg är bekväma med att använda dem.

Pedagogerna känner säkerhet i användandet av datorer och iPads.

Eleverna som har personliga iPads har samtliga utvecklat sin förmåga att använda dem och olika appar under året. Motivationen till att använda dem har varit hög. Pedagogerna har blivit säkrare i användningen av Inläsningstjänst, men alla elever har ännu inte kommit gång med att använda det.

Flera av pedagogerna har deltagit i uppföljningar med Eric från Skoldatateket och därigenom fått fortbildning i appar. Kontinuerlig dialog med elevhälsoteamet och personal på skoldatateket har förts. Vi har undervisat eleverna om olika funktionsnedsättningar.

Målet är nått.

När det gäller **etnisk tillhörighet** var målet: Eleverna har kunskap om och förståelse för andra människors uppväxtvillkor och kultur.

Vi har haft en temadag om barns rättigheter. Vi har haft besök Reines och Anita som arbetar med vår vänskola i Afrika. Vi har uppmärksammat elevers flerspråkighet på ett positivt sätt bland annat i f-3:s samling på mornarna.

Vi har haft en temavecka i matsalen där annat lands matkultur har lyfts fram.

Målet är till viss del nått.

När det gäller **ålder** var målet: Alla elever känner sig trygga med både äldre och yngre elever.

Pedagogerna har gemensamt planerat olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgåtts och samarbetat. Exempel på detta är sagoläsning, läsläsning, skolgårdsfest och aktivitetdag som 5-6 ansvarat för. Utvärdering har skett i Hypergene efter varje aktivitet. De äldre eleverna har på eget initiativ turats om att vara kamrattstödare under vårterminen. De har även lett rastaktiviteter på förmiddagsrasten under stora delar av vårterminen.

Målet är i stort sett nått för detta läsår, men behöver stå kvar även för nästa läsår.

När det gäller **annan kränkande behandling** var målet: Alla elever känner sig trygga med både äldre och yngre elever.

Vi har haft olika gemensamma aktiviteter för hela skolan ex Silverruschen, bollkampen, innebandyturnering, skridskoåkning, skoljoggen 8 där även Korsberga var med) och lässtund. Vi har haft rastvakt under alla raster (2 vuxna ute under stora delar av året). Det har kontinuerligt

skett värdegrundsarbete i varje klass. Under läsåret har en elevutbildning genomförts klassvis utav Johan och Jokke, utifrån konceptet *Alla ska trivas*. Alla konflikter som skett har i möjligaste mån tagits upp direkt och utretts via diskussioner, seriesamtal och enskilda samtal. Elevernas trivsel är verkligen en fråga som rör all personal.

Målet är till stora delar nått. Vi har under året haft få trygghetsärenden, men några tillbudsärenden.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-06-20

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Genom enkäten Klassens kvalitetsredovisning, utvärderingar, enkät till vårdnadshavare omkring fritidsverksamheten och enkät till vårdnadshavare omkring hela skolsituationen, kartläggning av otrygga platser och samtal i klasserna på klassråd, elevråd och i personalgruppen.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor

Insatser läsåret 17/18 för att främja lika rättigheter och möjligheter

Namn

Främja likabehandling oavsett kön, könsöverskridande uttryck och sexuell läggning.

Områden som berörs av insatsen

Kön och sexuell läggning.

Mål och uppföljning

Eleverna kan på ett enkelt sätt förklara vad diskrimineringsgrunderna som gäller kön, könsidentitet eller könsuttryck innebär.

Utvärdering för målet genomförs i april till juni i samband med utvärdering av elevutbildningen.

Insats

Under elevutbildningen går diskrimineringsgrunderna igenom och repeteras sedan kontinuerligt under året. Pedagogerna skapar förutsättningar för eleverna att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller. Tillsammans med de äldre eleverna analyseras och diskuteras vilka fördomar och stereotypa föreställningar om kön och sexuell läggning som kan förekomma. Pedagogerna stärker deras självkännetdom genom åldersanpassad sexualkunskap.

Alla pedagoger bemöter eleverna med ett jämlikhetstänkande i ryggraden. Vi tänker extra på att ge alla elever lika stort inflytande och utrymme. Då och då har vi talrundor som gynnar alla i klassen. Vid spontana frågor fångar vi tillfället och diskuterar och reflekterar på barnens nivå.

Ansvarig för utvärdering

Rektor

Datum när det ska vara klart

juni 2018.

Namn

Främja likabehandling oavsett religion.

Områden som berörs av insatsen

Religion eller annan trosuppfattning.

Mål och uppföljning

Eleverna vet att det är religionsfrihet i Sverige och vad det innebär.

Uppföljning sker genom samtal i elevgrupperna.

Insats

Vi uppmärksammar minst en högtid eller tradition som är knuten till någon av de stora världsreligionerna (förutom kristendomens högtider). Under detta läsår kommer vi att uppmärksamma: **Eid al-adha, muslimsk högtid 31 augusti till 1 september**. I undervisningen samtalar vi omkring likheter och skillnader mellan religionerna och förklarar vad religionsfrihet innebär.

Ansvarig för utvärdering

Rektor

Datum när det ska vara klart

juni 2018.

Namn

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och funktionsnedsättning.

Mål och uppföljning

Alla elever som är i behov av alternativa verktyg är bekväma med att använda dem.

Pedagogerna känner säkerhet i användandet av datorer och iPads.

Utvärdering sker i slutet av läsåret genom samtal i personalgruppen.

Insats

Pedagogerna får fortbildning i appar samt lär sig att behärska Inläsningstjänst. Kontinuerlig dialog med elevhälsoteamet och personal på skoldatateket förs. Vi undervisar eleverna om olika funktionsnedsättningar.

Ansvarig för utvärdering

Rektor

Datum när det ska vara klart

juni 2018.

Namn

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet.

Områden som berörs av insatsen

Etnisk tillhörighet.

Mål och uppföljning

Eleverna har kunskap om och förståelse för andra människors uppväxtvillkor och kultur.

Uppföljning sker genom observationer i undervisningen samt på olika sätt i Elevutbildningen.

Insats

Ha en särskild temadag om barnens rättigheter. Besök av representanter från vänskolan. Vi uppmärksammar elevers flerspråkighet på ett positivt sätt.

Ha minst en temavecka i matsalen som uppmärksammar annat lands matkultur.

Ansvarig för utvärdering

Rektor

Datum när det ska vara klart

juni 2018.

Namn

Främja likabehandling oavsett ålder.

Områden som berörs av insatsen

Ålder.

Mål och uppföljning

Alla elever känner sig trygga med både äldre och yngre elever.

Uppföljning sker genom enkäten klassens kvalitetsrapport, som genomförs varje läsår, utvecklingssamtal en gång per termin, enskilda samtal med elever, samtal i arbetslag och trygghetsgruppen, kartläggning av otrygga platser, föräldraenkät omkring trygghet och omkring Fritids för dem som det berör samt genom dialog med föräldrar.

Insats

Trygghetsgruppen tillsammans med arbetslaget skapar olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter där elever i olika åldrar och från olika årskurser umgås och samarbetar. Exempel på detta är skolgårdsfest, temadagar, "hemlig kompis", bokläsning, 5-6:an ansvarar för aktiviteter för de yngre eleverna vid ett tillfälle under läsåret. Utvärdering sker bland elever och personal efter varje aktivitet. Under förmiddagsrasten är alla elever ute samtidigt och det finns alltid rastvakt.

Ansvarig för utvärdering

Maria

Datum när det ska vara klart

Juni 2018

Namn

Främja arbetet mot kränkande behandling.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling i fysiska, psykosociala, verbala, text-eller bildburna former.

Mål och uppföljning

Eleverna känner sig trygga på skolan och visar alla respekt.

Uppföljning sker genom enkäten klassens kvalitetsrapport, som genomförs varje läsår, utvecklingssamtal en gång per termin, enskilda samtal med elever, samtal i arbetslag och trygghetsgruppen, kartläggning av otrygga platser, föräldrarenkät omkring trygghet och omkring Fritids för dem som det berör, dialog med föräldrar, observationer, klasslärares anteckningar, elevutbildning, klassråd och elevråd.

Insats

Vi har olika gemensamma aktiviteter för hela skolan. Vi har rastvakter. Vid gruppindelning under lektionstid ansvarar pedagogen. Det sker kontinuerligt värdegrundarbete i varje klass. Varje läsår genomförs, klassvis, en elevutbildning utifrån konceptet *Alla ska trivas*. Alla konflikter som sker tas i möjligaste mån upp direkt och utreds via samtal, seriesamtal och enskilda samtal. Elevernas trivsel och trygghet är en fråga som rör all personal.

Ansvarig för utvärdering

Rektor

Datum när det ska vara klart

juni 2018

trygga.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvaktsschema

Vuxennärvaro

Samtal och kontakt med elever och deras föräldrar

Observationer

Utvecklingssamtal en gång per termin

Samtal i arbetslaget

Arbete i trygghetsgruppen

Samtal på arbetsplatsträffar och konferenser

Skolans elevhälsoteam

Klassens kvalitetsrapport

Klassråd och elevråd

Enkät till vårdnadshavare

Trygghetsgruppen består av:

Madelene Johansson, Helena Johansson, Katarina Eriksson, Annelie Ekstrand och Kajsa Andersson

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Om skolan får kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av andra elever följs nedanstående plan:

1. En anställd som upptäcker pågående kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Då den akuta situationen åtgärdats meddelas aktuell pedagog
2. En anställd som på annat sätt får kännedom om att en elev anser sig blivit utsatt av kränkningar/trakasserier informerar aktuell pedagog.
3. Pedagogerna informerar skyndsamt rektor. Rektor ansvarar för att skolhuvudmannen och grundskolechefen får information om att utredning pågår, enligt *dokumentation av likabehandlingsärende/trygghetsärende*
4. Aktuell pedagog/pedagoger talar med den elev som kan ha blivit utsatt för kränkningar/trakasserier för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att kränkningar/trakasserier inte får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Bestäm en tid för uppföljning ca en vecka senare, men klargör även att eleven genast ska komma till en vuxen på skolan om något händer innan dess. Samtalen sker och dokumenteras utifrån överenskommen metod. Vårdnadshavare informeras.
5. Aktuell pedagog/pedagoger talar sedan med den/de elever som kan ha utfört kränkningar/trakasserier för att klargöra vad som hänt. Om flera elever deltagit talar de vuxna med dem en och en. Samtalen sker och dokumenteras utifrån överenskommen metod. Vårdnadshavare informeras. Utredningen kan vid behov omfatta flera elever och personal.
6. Vid behov aktualiseras ärendet till trygghetsgruppen. Uppföljande samtal hålls efter en vecka. Därefter kontaktas vårdnadshavarna för att delges information om hur det gått. Samtalen dokumenteras.

7. Om kränkningarna eller trakasserierna inte upphört lyfts de elever som är inblandade hos elevhälsoteamet (EHT). Elevhälsoteamet bestämmer vidare åtgärder.

8. Vid allvarliga trakasserier/kränkningar kontaktas de inblandade elevers föräldrar direkt. Rektorn kallar till en elevvårdskonferens. Det kan dessutom vidtas ytterligare åtgärder, till exempel kontakt med andra myndigheter som socialtjänst eller polis.

Rutiner för uppföljning

Uppföljning sker regelbundet genom samtal i trygghetsgruppen, arbetslagen och på konferenser. En större uppföljning sker i slutet av varje termin. Ansvarig för uppföljning är pedagoger och rektor. Dokumentation i aktuell x-pärm och trygghetsärendena sammanställs för att eventuellt hitta utsatta ställen, tidpunkter och aktiviteter. Klasslärare analyserar resultatet av Klassens kvalitetsrapport

Rutiner för dokumentation

Pedagoger ansvarar för dokumentation i den gemensamma mappen.

Ansvarig pedagog eller rektor ansvarar för trygghetsärenden. Dokumentation ska ske efter varje aktuellt ärende. Trygghetsgruppen antecknar löpande i den gemensamma mappen. Sammanställning av ärenden sker.

Ansvarsförhållande

Pedagoger är ansvariga för att dokumentera det som har hänt i sin klass. All personal som upptäcker någon kränkning är skyldig att dokumentera detta och skyndsamt meddela rektor. Rektor är ytterst ansvarig.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

1. Händelsen anmäls till klassläraren eller annan vuxen på skolan som eleven har förtroende för.
2. Mottagaren av anmälan anmäler omedelbart händelsen till rektor.
3. Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att detta sker är rektor.
4. Rektor informerar grundskolechef och skolhuvudmannen.
5. Grundskolechef ansvarar för att utredning sker.
6. Samtal förs med samtliga berörda parter. Samtalen dokumenteras.
7. Grundskolechef och skolchef ansvarar för att lämpliga åtgärder vidtas och om ärendet kräver disciplinära åtgärder eller ska anmälas till annan myndighet.

LAGSTIFTNINGEN Skollagen – kapitel 6

Enligt 6:e kapitlet i skollagen skall kommunen/huvudmannen se till att alla pedagogiska verksamheter i kommunen:

- målmedvetet arbetar mot kränkande behandling av barn och elever
- gör allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling
- varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Den ska till exempel innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dessutom ska barn och elever engageras i arbetet med att ta fram planen.
- i § 9 finns det ett förbud mot att huvudmannen/personal ej får utsätta barn eller elever för kränkande behandling.
- i § 10 finns en skyldighet i att skolpersonal lever upp till den så kallade handlingsplikten. Den innebär att så snart verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev känner sig utsatt så måste de skyndsamt agera och ta reda på vad som hänt. Verksamheten är även skyldig att anmäla detta till förskolechef/rektor, denne skall anmäla till huvudman som beslutar om åtgärder som skäligen krävs för att förhindra att kränkande behandling inte kommer att upprepas.

Personalen har också en skyldighet att skapa en trygg miljö i verksamheten. Det kan ibland innebära att de måste använda sig av vissa disciplinära åtgärder, till exempel visa ut en elev från resten av en lektion. Även om det kan upplevas kränkande behöver det inte vara det i lagens mening.

Diskrimineringslagen (SFS 2008:567)

Enligt diskrimineringslagen ska den som äger verksamheten se till:

- att man arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller ålder. Det innebär att skolorna ska göra allt för att ingen ska bli diskriminerad eller trakasserad.
- göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.
- att det varje år upprättas en likabehandlingsplan som innehåller en översikt över det som behövs göras för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever, förebygga och förhindra trakasserier.

Vad är kränkande behandling?

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde. Kränkningen är ett uttryck för makt och förtryck. Faktorer som kön, socioekonomisk bakgrund och etnicitet är betydelsefulla faktorer i de maktstrukturer som finns i samhälle och pedagogiska verksamheter. Strukturerna upprätthålls av normer. Att avvika från normen, att i något avseende uppfattas annorlunda, är ofta en grund för kränkning.

Kränkningar kan vara

- fysiska (t.ex. att utsätta någon för slag, knuffar och tafsande),
- verbala (t.ex. att hota eller kalla någon för hora eller bög),

- psykosociala (t.ex. att utsätta någon för utfrysning, ryktesspridning),
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms och meddelande på olika webbcommunities).

Kränkningen kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. Även institutioner, som t.ex. pedagogiska verksamheter, kan genom strukturer och arbetsätt upplevas kränkande.

En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Kränkningen utförs av och drabbar såväl barn och ungdomar som vuxna. En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon har blivit kränkt - ledsen, arg sårad eller skadad - alltid måste tas på allvar. Individens subjektiva upplevelse är en viktig utgångspunkt i definitionen av kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och därmed kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck, ex. någon klär sig annorlunda än den gängse formen för sitt kön och ger uttryck att tillhöra det andra könet
- etnisk tillhörighet, nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- religion eller annan trosuppfattning
- sexuell läggning, någon har en homo- bi- eller transsexuell läggning
- funktionshinder, man har en begränsning i sin funktionsförmåga till följd av olycka, sjukdom, medfödd eller annat.
- ålder

